

Bidrag til MOF-spørgsmål om bier

Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 6. august 2019

Morten Tune Strandberg

Institut for Bioscience

Rekvirent:
Miljøstyrelsen, att. Jens Skovager Østergaard
Antal sider: 2

Faglig kommentering:
Beate Strandberg
Kvalitetssikring, centret:
Jesper Fredshavn

AARHUS
UNIVERSITET

DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

Tel.: +45 8715 0000
E-mail: dce@au.dk
<http://dce.au.dk>

Angående MOF-spørgsmål om bier

Miljøstyrelsen har bedt om DCE's bidrag til besvarelse af spørgsmål 15 til Miljø- og Fødevarerudvalgets alm. Del, 22. juli 2019: " Vil ministeren oversende en liste som redegør for, hvilke bier der er observeret i den danske natur, herunder med angivelse af, hvornår biarten er set første gang, hvornår biarten sidst er set, om biarten er naturligt hjemhørende og kriteriet for hvornår biarten er naturligt hjemhørende?"

Besvarelse

1. Hvilke bier er observeret i den danske natur?

Det fremgår af artiklen Madsen et al. (2016) at der på daværende tidspunkt var kendt 286 arter af bier fra Danmark, og både Madsen et al (2016) og Rasmussen et al. (2016) angiver hvor i landet arterne er fundet. Der er siden fundet yderligere en række bier i Danmark (Schmidt et al. 2017; Madsen et al. 2018), hvorved det totale antal kommer op på 292 arter. På allearter.dk findes en liste over de 292 arter der er bekræftet fundet i Danmark (<https://allearter-databasen.dk/?perma=56e196cbæe26>). En stor del af disse må betragtes som hjemmehørende i Danmark.

2. Hvornår er biarten set første hhv. sidste gang?

Der er ikke lettilgængelige data for hvornår hver enkelt biart præcist er set første og evt. sidste gang. I Rasmussen et al. (2016) er for hver art angivet om den er indsamlet enten i perioden før 31/12 1974, efter 31/12 1974 eller i begge perioder. I fem publikationer (Madsen og Calabuig 2008; Calabuig og Madsen 2009; Madsen og Calabuig 2010; Madsen og Calabuig 2011; Madsen og Calabuig 2012) er der mere detaljerede oplysninger om fund af størstedelen af de 292 arter der ifølge allearter.dk er fundet i DK. Af de 29 arter af humlebier, der blev rødlistevurderet for perioden 2003 – 2009 formodes tre arter at være uddøde i Danmark (Rødlisten). Yderligere to arter af humlebier vurderedes for perioden 2003 – 2009 at være kritisk truede (CR), hvilket ifølge Moeslund et al (2015) anvendes når der er en ekstremt høj risiko for, at arten vil uddø i den vilde natur.

3. Er biarten naturligt hjemhørende og hvilket kriterie benyttes?

Rødlisten indeholder en vurdering af status for hvad man må betragte som hjemmehørende arter af bier idet arter, der er indslæbte eller under etablering ikke vurderes jf. Moeslund et al. (2015). Arter regnes for under etablering hvis de har været i landet i mindre end 10 år. For arter med en lang generationstid kræves dog at de har gennemført mindst tre generationer med dokumenteret ynglesucces. Arter der genindvandrer falder ikke for denne grænse. Arter, der kun findes i form af strejfende individer er det ifølge manualen heller ikke relevant at vurdere. Regelmæssigt gæstende individer (f.eks. trækfugle) opfattes ikke som strejfende.

I dag er det kun de 29 arter af humlebier og snyltehumler *Bombus spp.* (Madsen og Calabuig 2012), der er observeret i Danmark, der er rødlistevurderet hvilket betyder at alle 29 arter anses for hjemmehørende.

Referencer:

Calabuig, I., & Madsen, H. B. (2009). Kommenteret checkliste over Danmarks bier - Del 2: Andrenidae (Hymenoptera, Apoidea). Entomologiske Meddelelser, 77(2), 83-113.

Madsen et al. 2018. Fire bier nye for den danske fauna (Hymenoptera, Apoidea, Apiformes) Ent. Medd. vol. 86 hft. 1-2 - 2018 - ISSN: 0013-8851.

Madsen, H. B., H. T., Schmidt & C. Rasmussen, 2016a. Distriktskatalog over Danmarks bier (Hymenoptera, Apoidea). - Entomologiske Meddelelser 83: 43-70.

Madsen, H. B., & Calabuig, I. (2008). Kommenteret checkliste over Danmarks bier - Del 1: Colletidae (Hymenoptera, Apoidea). Entomologiske Meddelelser, 76(2), 145-163.

Madsen, H. B., & Calabuig, I. (2010). Kommenteret checkliste over Danmarks bier - Del 3: Melittidae & Megachilidae (Hymenoptera, Apoidea). Entomologiske Meddelelser, 78(2), 73-99.

Madsen, H. B., & Calabuig, I. (2011). Kommenteret checkliste over Danmarks bier - Del 4: Halictidae (Hymenoptera, Apoidea). Entomologiske Meddelelser, 79(2), 85-115.

Madsen, H. B. & I. Calabuig: Annotated checklist of the Bees in Denmark - Part 5: Apidae (Hymenoptera, Apoidea). Ent. Meddr 80: 7-52. Copenhagen, Denmark 2012. ISSN 0013-8851.

Moeslund, J.E. Ejrnæs, R. Wind, P. 2015. Manual til rødlistevurdering af danske arter 2013 - 2019. Teknisk rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi. Nr. 54.

Rasmussen C., Schmidt, H.T., Madsen, H.B. 2016. Distribution, phenology and host plants of Danish bees (Hymenoptera, Apoidea). Zootaxa 4212(1), pp. 1-100. doi: 10.11646/zootaxa.4212.1.1.

Rødlisten - <http://roedliste.au.dk/gpdata.asp?ID=113&mode=default#up>

Schmidt et al. 2017. To bier nye for den danske fauna (Hymenoptera, Apoidea) Ent. Medd. vol. 85 hft. 1-2 - 2017 - ISSN: 0013-8851